

Deo opt. max. uni & trino, Virgini Deiparæ, & sancto Lucae orthodoxorum Medicorum Patrono.

(1679) Aug 1379

Q U Æ S T I O M E D I C A

Quodlibetariis Disputationibus manè discutienda in Scholis Medicorum die Jovis 4. Januarii 1685.

M. CLAUDIO QUIQUEBEUF, Doctore Medico, Præfide.

An cor instar musculi moveatur?

COR *μῦς καρτὶς ὀρχήστρις*, carne & fibris, ut ceteri musculi coagmentatur, caro est compacta, quæ frequentibus, & robustis fibris stringitur. Hæ longiores & breviores singulari artificio revolutæ, miram cordis compagem demonstrant; ab uno omnes tendine oriundæ, in eodem *ἐκ τοῦ αὐτοῦ* desinunt. Longiores externæ ad mucronem protensæ ita revolvuntur, ut intus absconditæ, mucronis extremum ex duabus tantum membranis constitutum, evitent; hæc fibrarum obliqua protensio, facit ut mucro oblique ad basim accedat, qui motus contractione fibrarum perfectus, cavitates reddit ampliores; in conformatione quod primum movetur, in formato animali quod ultimum quiescit, est cor. Cæterarum partium motus attritus & calor pene extinctus reviviscit, ab unius cordis calore & motu; inter carnes pro ratione molis, duos insigniores nervos cor obtinet; attamen aut nihil aut obscure sentit; hinc collectum in thorace pus utroque illius sinu æque innoxie excipitur, ac emulgetur per renes.

FIBRA nerveum textile, obscura intus cavitare plena liquoris in secto nervo conspicui, donatur; hæc spirituum via, variis distinguitur cellulis, quæ impellentes spiritus continent. Nempe, fibra spiritu facta, brevior evadit & latior, sic mutata figura exitum occludit, spiritum & frangat, velut carcere; in cellularum spatiis, reconditur materia non omnino agitata, motui tamen aptissima; hanc novus spiritus concitat, & utrumque majorem occupans locum, fibræ contrahit. Confociatæ omnes una contrahuntur, atque illud est musculi actio; fibrarum vis & spirituum impulsio non potest accurate definiri, quodam modo intelligitur, ex membrorum mediocri & ponderum majori gravitate, quam superant musculi; major potentia fibrarum in medio, cum media pars, præter fibræ continuatam circumfusâ carne roboretur; in principio & fine, fibræ, etsi in fasciculum unitæ non tantam edunt actionem.

SPIRITUS est pars sanguinis subtilior, vitalis in corde apparatus, exordium est spiritus animalis, à quo puritate & mobilitate differt; vi cordis pellitur sanguis ad caput & reliquas corporis partes; quod subtile est in sanguine, subiens cerebri angustas arteriolas, compingitur, & relicto eo quod habebat aqueum, densiorem acquirit molem, instrumentum recepto motui conservando & quam minime de perdendo aptissimum; spiritui æther motus *πρωτὶν ἀερίων*, motum largitur; sed ad spiritum sic necessaria est æthereæ materia, ut cum absque illa stare non queat, motus spiritui innatus jure asseratur, hic componitur ex partibus ideo & dissolvitur, ut observare licet, in nimio plus ambulantes, qui tandem lassæ, itineris impotentes evadunt, spiritu attrito & consumpto.

IN cerebro spiritus nusquam non mobilis, ibi manet velut in statione, nec inde in musculos defluit, nisi animæ volentis imperio. Anima tamen motum quem, non habet, nequaquam concedit; sed ex lege societatis inter animam, & corpus conjunctæ, fit, ut spiritus ex animæ cogitatione, per nervos feratur in carnes. Id opus illico compleretur, licet nervorum longitudo sit aliqua; quia mirabilis quædam continuatio, seriesque spirituum, ut alius & alio nexus videatur; inchoatus itaque motus in cerebro, perficitur in musculis. Motus ille acceleratur & duplicatur aliunde, ut à bile rapta ad cerebrum, vel à vino sanguini confuso, omnis autem actio à spiritu; hujus tanta est necessitas, hunc undique diffundunt obscuræ nervorum propagines, adeo ut nec venæ, nec arteriæ, nec membranæ, nec ulla pars illo careat.

CORDIS itaque coagmentatio cum fibris carne & nervis consistat, à spiritu incitari, plusquam veri proximum videtur; spiritus quidam per nervos affluunt sine ulla intermissione, ac motus perpetuam, sine qua, vita non est; à spiritibus contrahuntur fibræ, fibrarum contractio ita fit, ut quantum longitudini detrahitur, tantum addatur latitudini; respirationis musculi perenni quidem spirituum agitatione impelluntur, sed hujus cum non tanta sit necessitas, sponte cohibetur ad minimum tempus; cordis utilitas major, cessatio nulla; spiritus impulsioni maxime favet impetus sanguinis, in utroque sinu effervescentis, qui repente dilatatus, utrumque sinum dilatare nititur. Accessio mucronis ad basim immotam cordis est capacitas, quam arguunt fila transversa sinistri ventris immixtum digitorum constringentia. Capaciore corde, arteriæ concidunt, angustiori protenduntur: quia cum rejicit cor, excipiunt arteriæ, & contra cum hæc exprimunt sanguinem, cor excipit; quadam vi elastica à spiritibus profecta, vasa pollent; conspicua in arteriis, obscura in venis. Hac vi fit, ut sanguis, ocluso cordis sinistro ore, pellatur per venas, in dextrum patens. Horum motuum ad valetudinem sustentandam necessariorum causa cordis motio, quæ adinstat motionis musculorum propriæ perficitur, copia & affluentia spirituum, qui à cerebro appellant semper, contractione fibrarum & densioris carnis duritie.

Ergo, cor instar musculi moveatur.

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI

M. Joannes Daval.
M. Claudius Quiquebeuf, Præfex.
M. Joannes Michael Garbe.

M. Robertus Raoult.
M. Matthæus Thuillier.
M. Joannes Baptista Ferrand.

M. Antonius le Moine.
M. Guido Crescentius Fagon, Regine Francorum nuper fato functæ, Medicus primarius.
M. Jacobus de Bourges.

Afferbat Parisiis NICOLAUS BRUNEL DE LA CARLIERE, Lexoviensis Baccalaureus Medicus. A. R. S. H. 1685.